

ผลกระทบของคุณภาพการรายงานทางการเงินที่มีต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีตัวแปรความหลากหลายของสภาพแวดล้อมเป็นตัวแปรกำกับ

The Effect of Financial Report Quality on Decision Making Efficiency of Small Medium Enterprise (SMEs) in the Northeast Thailand and Environmental Munificence as a Moderating

สมใจ บุญหมื่นไวย^{1*} พลานุช คงคา¹ และสมศักดิ์ จินตวัฒน์กุล¹

Somjai Boonmuenwai^{1*} Palanuch Kongka¹ and Somsak Jintawattanagul¹

Received: May 31, 2019; Revised: August 26, 2019; Accepted: August 27, 2019

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของคุณภาพการรายงานทางการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (TFRS for NPAEs) ที่มีต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารในธุรกิจ SMEs ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเพื่อการศึกษาความหลากหลายของสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพรายงานทางการเงิน ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (TFRS for NPAEs) และประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารในธุรกิจ SMEs ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งการศึกษานี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานประกอบการธุรกิจ SMEs ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างทั้งสิ้นจำนวน 312 แห่ง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยผลการศึกษาพบคุณลักษณะขององค์ประกอบคุณภาพรายงานการเงินที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารธุรกิจ SMEs ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่ามี 4 คุณลักษณะ ได้แก่ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านคุณลักษณะการเปรียบเทียบกันได้ ด้านการยืนยันความถูกต้องได้ และด้านการทันต่อเวลา และนอกจากนี้ยังพบว่าความหลากหลายของสภาพแวดล้อมส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์

¹ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

¹ Faculty of Business Administration, Rajamangala University of Technology Isan

* Corresponding Author E - mail Address: somjai.bu@rmuti.ac.th

ระหว่างคุณภาพการรายงานทางการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารธุรกิจ SMEs ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลวิจัยที่ได้จะให้ข้อมูลต่อผู้บริหารของกิจการ SMEs ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้การจัดทำรายงานการเงินมีคุณภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจให้กับผู้บริหาร

คำสำคัญ : คุณภาพรายงานทางการเงิน; ประสิทธิภาพการตัดสินใจ; ความหลากหลายของสภาพแวดล้อม

Abstract

The objectives of this research were to examine the effect of Financial Report Quality on Decision Making Efficiency and to examine the effects of Environmental Munificence on the relationship between Financial Report Quality and Decision Making Efficiency. A questionnaire is used as an instrument for data collection from 312 executives of SMEs of northeast in Thailand. Multiple regression analysis is employed as test of hypotheses. The results indicated all high level of Financial Report Quality and Decision Making Efficiency: In additional, 4 elements of Financial Report Quality; Relevance, Comparability, Verifiability, and Timeliness has effect on Decision Making Efficiency. Finally, the Environmental Munificence has effect on relationship and impact between Financial Report Quality and Decision Making Efficiency. Consequently, the executive of SMEs firm use the results from this research for provide quality of accounting information to support the decision making efficiency for enhance firm success.

Keywords: Financial Report Quality; Decision Making Efficiency; Environmental Munificence

บทนำ

ตลอด 20 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยมีระบบเศรษฐกิจที่ต้องพึ่งพาการส่งออกเป็นหลัก โดยสินค้าภาคอุตสาหกรรมมีส่วนเฉลี่ยมากกว่า 70 % เมื่อเทียบกับรายได้จากการส่งออกทั้งหมด ทำให้ทุกฝ่ายหันมาให้ความสำคัญต่อภาคอุตสาหกรรม โดยมีอุตสาหกรรมสนับสนุนเป็นฐานที่มั่นคงของภาคอุตสาหกรรมทั้งหมด และหัวใจสำคัญของอุตสาหกรรมสนับสนุนก็คือ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือ SMEs (Small and Medium-Sized Enterprises) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530 เป็นต้นมาประเทศไทยได้รับการลงทุนจากต่างประเทศในภาคอุตสาหกรรมมากขึ้น มีผลทำให้เกิดการขยายตัวของอุตสาหกรรมสนับสนุนและธุรกิจ SMEs เป็นจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างสำคัญ คือมีการโยกย้ายของแรงงานจากภาคเกษตรกรรมมาสู่ภาคอุตสาหกรรมการผลิตเป็นอย่างมาก ช่วยให้เกิดการสร้างงานและการกระจายรายได้ให้กับสังคมและชุมชนในท้องถิ่น ทำให้เกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับประเทศสูงที่สุดเมื่อเทียบกับอุตสาหกรรมการผลิตขนาดใหญ่ที่ต้องมีต้นทุนการผลิตในด้านเครื่องจักร

และเทคโนโลยีการผลิต รวมทั้งวัตถุดิบที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ (สมาคมผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมไทย, 2560) ส่งผลให้ภาครัฐกำหนดเป็นนโยบายที่สำคัญในการพัฒนา SMEs เพราะรัฐบาลตระหนักดีว่า SMEs มีบทบาทที่สำคัญไม่เพียงแต่มีมิติด้านเศรษฐกิจ แต่ยังครอบคลุมถึงมิติด้านสังคมที่มีจำนวนมากและกระจายอยู่ทั่วทุกแห่ง แต่อย่างไรก็ตามการดำเนินธุรกิจในปัจจุบันนี้ภายใต้ความหลากหลายของสภาพแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นภาวะความผันผวนทางเศรษฐกิจ การดำเนินธุรกิจที่มีการแข่งขันอย่างเสรีและเทคโนโลยีสื่อสารที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ผู้บริหารธุรกิจต้องการข้อมูลที่สำคัญที่จะสามารถช่วยเพิ่มความได้เปรียบทางการแข่งขัน เพื่อช่วยเพิ่มความสามารถในการตัดสินใจทางธุรกิจให้เป็นไปได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพอย่างสูงสุดให้กับธุรกิจของตน (สายฝน และคณะ, 2558) ข้อมูลที่สำคัญที่มีส่วนช่วยผู้บริหารอย่างยิ่ง คือ ข้อมูลทางการบัญชีที่ปรากฏในรายงานทางการเงิน ซึ่งถือเป็นข้อมูลที่สำคัญในการช่วยผู้บริหารในการวางแผน การกำกับดูแล การควบคุมและการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดเพื่อธุรกิจของตน ข้อมูลในรายงานทางการเงินนี้ ไม่เพียงแต่เป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารเท่านั้นยังถือว่า มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้ใช้งบการเงินอื่นอีก ไม่ว่าจะเป็น นักลงทุน เจ้าหนี้ ลูกหนี้ ผู้ขายสินค้า พนักงาน รัฐบาลหรือหน่วยงานราชการต่าง ๆ เป็นต้น

ในปัจจุบันนี้สภาวิชาชีพบัญชี ได้กำหนดมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (Thai Financial Reporting Standards for Non-Publicly Accountable Entities - TFRS for NPAEs) โดยเฉพาะขึ้น ซึ่งมาตรฐานการรายงานฉบับนี้ให้เริ่มถือปฏิบัติกับงบการเงินของกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ ไม่ว่าจะอยู่ในลักษณะของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือบริษัทจำกัด นิติบุคคลตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย และกิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากรสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีเริ่ม 1 มกราคม 2554 เป็นต้นไป (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2556) โดยตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าว ได้กำหนดคุณสมบัติของข้อมูลทางการบัญชีที่ต้องแสดงในงบการเงินว่าจะมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงินนั้น ต้องมีลักษณะเชิงคุณภาพ 4 ด้านตามกรอบแนวคิดทางการบัญชี (ประกาศสภาวิชาชีพบัญชี, 2558) ได้แก่ ความเชื่อถือได้หรือความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (Faithful Representation) ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance) ร่วมกับการเปรียบเทียบกันได้ (Comparability) การสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ (Verifiability) ความทันเวลา (Timeliness) และความเข้าใจได้ (Understandability) หรือกล่าวได้ว่า งบการเงินที่น่าเชื่อถือของลักษณะเชิงคุณภาพตามมาตรฐานการบัญชีที่เหมาะสม (TFRS for NPAEs) มาปฏิบัติ จะสามารถส่งผลให้งบการเงินนั้นแสดงข้อมูลที่ถูกต้องและยุติธรรม หรืออีกนัยหนึ่งคือ งบการเงินนั้นให้ข้อมูลที่ถูกต้องตามควร ซึ่งข้อมูลทางการเงินที่ถูกต้องและเหมาะสมจะสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพให้กับผู้บริหารในการตัดสินใจ เพื่อนำไปสู่การสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขัน นอกจากนี้การบริหารจัดการธุรกิจในปัจจุบันนี้ ต้องเผชิญกับสภาวะแวดล้อมที่ซับซ้อนและมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นข้อกำหนดด้านกฎหมาย สถานการณ์ด้านการเมือง สภาพเศรษฐกิจ สถานะของคู่แข่ง ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีและผลกระทบที่เกิดจากสภาวะของสังคม เป็นต้น ปัจจัยสภาพแวดล้อมเหล่านี้มีอิทธิพล และส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินธุรกิจขององค์กรในทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ส่งผลให้องค์กรต่าง ๆ เหล่านี้ต้องศึกษาและทำความเข้าใจกับปัจจัยสภาพแวดล้อมเหล่านั้น เพื่อให้การตัดสินใจของผู้บริหารภายใต้สภาพแวดล้อมนั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตัดสินใจของผู้บริหารธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีจำนวนมากเป็นอันดับ 2

ของประเทศรองจากกรุงเทพมหานครที่มี SMEs มากที่สุด (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2560) ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาว่าคุณภาพการรายงานทางการเงินมีผลต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรณีศึกษาการปฏิบัติตาม TFRS for NPAEs หรือไม่ อย่างไร และศึกษาผลกระทบของความหลากหลายของสภาพแวดล้อมว่าส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพรายงานทางการเงินตาม TFRS for NPAEs และประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารในธุรกิจ SMEs ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลกระทบของคุณภาพของรายงานทางการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารในธุรกิจ SMEs ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อศึกษาความหลากหลายของสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของรายงานทางการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารในธุรกิจ SMEs ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการรายงานทางการเงิน

ในอดีตที่ผ่านมาความมีคุณภาพของงบการเงิน หมายถึง ความถูกต้องและความครบถ้วนของตัวเลขรายการและข้อมูลที่เปิดเผยไว้ในงบการเงิน ซึ่งตัวเลขและข้อมูลเหล่านั้นต้องตรงกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทางธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นการซื้อขาย การผลิต การรับเงิน หรือการจ่ายเงิน เป็นต้น ซึ่งความถูกต้องและความครบถ้วนของตัวเลขในงบการเงินนั้น มักต้องมาจากระบบบัญชีที่ทันสมัยเหมาะสม และมีการบันทึกบัญชีที่เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี หรือเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ปัจจุบันนี้ความมีคุณภาพของรายงานทางการเงินได้ถูกเปลี่ยนแปลงขอบเขตความหมายให้กว้างขึ้น โดยได้ครอบคลุมถึงการรายงานทางการเงินที่ต้องมีข้อมูลที่พึงประสงค์อย่างมีคุณภาพทั้งในด้านความมีประสิทธิภาพ และความมีประสิทธิภาพที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า (สุวดีและอัญชลี, 2555) โดยต้องแสดงข้อมูลเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้รายงานในการตัดสินใจเพื่อการลงทุนในบริษัท และยังส่งผลถึงราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในตลาดทุนอีกด้วย สามารถวัดจากความต้องการและเที่ยงธรรมของข้อมูลที่น่าเสนอที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ และเป็นข้อมูลที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ความสำคัญ (กรัณฐรัตน์ และศักดา, 2554) จากความหมายข้างต้น สอดคล้องกับลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงิน ที่สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้กำหนดไว้ในกรอบแนวคิดทางการบัญชี (ปรับปรุง 2558) และตามลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลในรายงานการเงิน ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (TFRS for NPAEs) ว่าหมายถึงลักษณะที่ทำให้ข้อมูลมีประโยชน์ต่อผู้ลงทุน ผู้ให้กู้ยืม รวมทั้งเจ้าหนี้อื่นในปัจจุบันและอนาคต ประกอบด้วย ลักษณะเชิงคุณภาพพื้นฐาน ซึ่งได้แก่ 1) ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance) ซึ่งหมายความว่าข้อมูลนั้นต้องมีสาระสำคัญเพียงพอที่จะพยากรณ์เหตุการณ์ในอนาคต รวมทั้งยังช่วยยืนยันผลของการประเมินในอดีตเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจได้ และ 2) ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (Faithful Representation) หมายถึงข้อมูลที่น่าเสนอนั้น ต้องแสดงเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจแทนที่จะ

เป็นรูปแบบทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว โดยข้อมูลนั้นต้องครบถ้วน มีความเป็นกลาง และปราศจากข้อผิดพลาด นอกจากนี้คุณภาพของข้อมูลทางการเงินยังสามารถเพิ่มประโยชน์ได้ด้วยลักษณะเชิงคุณภาพเสริมอีก 4 ประการ คือ 1) ความสามารถเปรียบเทียบกันได้ (Comparability) ทั้งกับกิจการอื่นที่มีลักษณะการดำเนินงานคล้ายกัน หรือมีรอบระยะเวลาในการดำเนินงานเดียวกัน 2) ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ (Verifiability) ของข้อมูลทั้งทางตรงและทางอ้อม 3) ความทันเวลา (Timeliness) ซึ่งแสดงถึงข้อมูลที่พร้อมให้ผู้ตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจใช้ทันเวลา และ 4) ความสามารถเข้าใจกันได้ (Understandability) หมายถึงข้อมูลนั้นต้องถูกจัดประเภท กำหนดลักษณะ และนำเสนออย่างชัดเจน และกระชับเพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจได้ง่าย จากแนวคิดความมีคุณภาพของข้อมูลทางการเงินดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงใช้ลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลในรายงานการเงินดังกล่าว ในการทดสอบผลกระทบต่อการประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารธุรกิจ SMEs ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. ทฤษฎีการตัดสินใจ (Decision-Making Theory)

ตามทฤษฎีการตัดสินใจของ Simon, H. A. (Simon, H. A., 1997) กล่าวว่า การตัดสินใจ (Decision-making) ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของการบริหาร นั่นคือ ความสำเร็จของการบริหารขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจที่ดี และการตัดสินใจที่ดีย่อมนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กร นั่นคือ การเลือกทางเลือกที่ดีมีประสิทธิภาพจะสามารถช่วยในการแก้ไขปัญหาได้ และทำให้งานบรรลุเป้าหมาย แต่ถ้าหากตัดสินใจผิดพลาดเลือกทางเลือกที่ไม่ดี ก็ทำให้การทำงานนั้นล้มเหลวได้ในที่สุด ดังนั้น การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด ที่ทำให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนด ภายใต้ประโยชน์สูงสุดทั้งด้านกระบวนการและผลลัพธ์ ซึ่งการตัดสินใจนั้นต้องไม่ก่อให้เกิดปัญหาตามมาภายหลัง และต้องเป็นการตัดสินใจที่ได้รับการยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ซึ่งถือเป็นการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ (Decision Making Efficiency) (สมยศ, 2550) จากความหมายข้างต้น สามารถแบ่งองค์ประกอบของการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพออกได้ 4 องค์ประกอบ (สมยศ, 2550; พิชริน และคณะ, 2553) ดังนี้ 1) ความรวดเร็วทันเหตุการณ์ (Fastness) หมายถึง การตัดสินใจที่ทันเวลาต่อสถานการณ์ที่กำลังเผชิญปัญหาหรือช่วงเวลาที่ต้องการทางเลือก ซึ่งในภาวะการณ์ปัจจุบันองค์กรต้องการความเร่งด่วนในการตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมอย่างรวดเร็วจนการตัดสินใจที่ล่าช้าไม่ทันเวลาอาจส่งผลให้องค์กรเสียโอกาสและเกิดผลเสียเพิ่มขึ้นได้ 2) การบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนด (Objective Achievement) หมายถึงการตัดสินใจที่นำไปสู่ผลลัพธ์ที่ถูกต้องสมบูรณ์ และสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งวัดได้จากผลลัพธ์ของการตัดสินใจ หรือทางเลือกจากการตัดสินใจที่เป็นไปตามแผนงานที่กำหนด 3) การเกิดประสิทธิผลสูงสุด (Best of Effectiveness) หมายถึงการตัดสินใจที่ก่อให้เกิดผลที่ดีที่สุดแก่ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย โดยมีความคุ้มค่ามากที่สุดจากทางเลือกที่หลากหลาย ทำให้เกิดความสมดุลระหว่างต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามผลการตัดสินใจ และประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติ (Cost and Benefit) 4) การยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (Acceptance from Accessory) หมายถึง การตัดสินใจที่ได้รับการยอมรับและสนับสนุนจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามทางเลือกทุกฝ่าย การตัดสินใจที่ได้รับการยอมรับนี้จะนำไปสู่การลดความขัดแย้ง และช่วยสร้างการมีส่วนร่วมของคนในองค์กร

จากแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารต้องการข้อมูลเพื่อการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ องค์กรและหน่วยงานทุกแห่งต้องจัดทำรายงานการเงินให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนด เพื่อประโยชน์ในการนำข้อมูลไปใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจ

ของผู้บริหาร (ณัฐวุฒิ, 2558; ศิริลักษณ์, 2552; คารณิ, 2551) โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารธุรกิจ SMEs ที่ต้องใช้ข้อมูลในการตัดสินใจจากรายงานทางการเงินที่ถูกจัดทำขึ้นตาม TFRS for NPAEs ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 : คุณภาพของรายงานทางการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจโดยรวมของผู้บริหาร SMEs ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. ทฤษฎีตามสถานการณ์ (Contingency Theory)

ทฤษฎีตามสถานการณ์ถือเป็นแนวคิดหรือทฤษฎีการบริหารที่ขึ้นอยู่กับสภาพข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ภายใต้แนวคิดที่ว่าทางเลือกทางออกที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาทางการบริหารถือว่าไม่มีรูปแบบหรือวิธีการทางการบริหารวิธีใดวิธีหนึ่งเป็นวิธีที่ดีที่สุด ที่จะนำไปใช้ได้กับทุกสถานการณ์ การบริหารแต่ละแบบหรือแต่ละวิธีจะก่อให้เกิดผลแตกต่างกันตามสภาวะแวดล้อมแต่ละอย่าง ดังนั้นการเลือกรูปแบบการบริหารหรือวิธีแบบใดให้เหมาะสมจึงขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เพราะแต่ละวิธีก็มีข้อดีและข้อจำกัดอยู่ในตัว สถานการณ์จะเป็นตัวกำหนดการตัดสินใจในการเลือกรูปแบบการบริหารที่เหมาะสม (Anderson, S. W. and Lenen, W. N., 1999; Lawrence, P. R. and Lorsch, J. W., 1967) ดังนั้น ภายใต้ทฤษฎีนี้ ผู้บริหารจะต้องพยายามวิเคราะห์สถานการณ์ให้ดีที่สุด เนื่องจากมีความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ขององค์การที่มีปฏิสัมพันธ์และเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมหรือปัจจัยภายนอก ผู้บริหารองค์การต้องตัดสินใจว่าควรจะทำอย่างไร จึงจะทำให้องค์การสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถดำเนินงานได้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

4. แนวคิดเกี่ยวกับความหลากหลายของสภาพแวดล้อม (Environmental Munificence)

ความหลากหลายของสภาพแวดล้อม หมายถึง สภาวะของสภาพแวดล้อมที่อยู่ล้อมรอบองค์กร และสามารถส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์กร และผลการปฏิบัติงานขององค์กร รวมทั้งส่งผลกระทบต่อ การเข้าถึงทรัพยากรที่หายากขององค์กร เช่น วัตถุดิบ คนงานที่มีความเชี่ยวชาญ ข้อมูลข่าวสารที่ใช้ในการปรับปรุงเทคโนโลยี การสนับสนุนจากลูกค้าและผู้มีส่วนร่วม สถาบันการเงินและคู่แข่ง เป็นต้น (Robert, H. L., 2002; Tang, J., 2008) ภายใต้ทฤษฎีสถานการณ์ ความหลากหลายของสภาพแวดล้อม จะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Goll, I. and Rasheed, A. A. (Goll, I. and Rasheed, A. A., 2004) และวราภรณ์ และสมยศ (วราภรณ์ และสมยศ, 2558) ที่พบว่า ความหลากหลายของสภาพแวดล้อม (Environmental Munificence) เป็นตัวแปรที่สำคัญในการกระตุ้น (Moderator) การตัดสินใจอย่างเป็นเหตุเป็นผลของผู้บริหารกับผลการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งผู้บริหารจะตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดภายใต้สภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นเพื่อให้การตัดสินใจนั้นเกิดประสิทธิภาพสูงสุด อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายขององค์การ การที่ผู้บริหารขององค์กรจะสามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพทันต่อเหตุการณ์ และสามารถนำการตัดสินใจนั้นไปสู่การปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่องนั้น การตัดสินใจทุกครั้งต้องอยู่ภายใต้ข้อมูลที่ถูกต้องทั้งการนำเสนอข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างถูกต้อง รวมถึงต้องถูกต้องตามวิสัยทัศน์และพันธกิจที่องค์การจะเติบโตไปในอนาคต การตัดสินใจจึงจะเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อองค์การ ในการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดให้ตัวแปรความหลากหลายของสภาพแวดล้อมเป็นตัวแปรปรับเปลี่ยนที่คาดว่าจะมีผลต่อความสัมพันธ์ของคุณภาพของรายงานทางการเงิน และความมีประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารในธุรกิจ SMEs ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ

Punchaporn, S., Ussahawanitchakit, P., and Boonlua, S. (Punchaporn, S. et al., 2013) ที่ศึกษาโดยใช้ตัวแปรความหลากหลายของสภาพแวดล้อม (Environmental Munificence) เป็นตัวแปรกำกับ (Moderator Variable) ของความสัมพันธ์ระหว่างความน่าเชื่อถือได้ของรายงานการเงิน และการบรรลุเป้าหมายขององค์กร ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจึงกำหนดสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 2 : ความหลากหลายของสภาพแวดล้อมส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพรายงานทางการเงิน ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และประสิทธิภาพการตัดสินใจโดยรวมของผู้บริหารธุรกิจ SMEs ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กระบวนการและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานประกอบการธุรกิจ SMEs ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างในเขต จังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ยโสธร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ และ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 319,612 ราย (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2555) โดยผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Taro Yamane (Yamane, T., 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ได้จำนวนตัวอย่าง 400 ราย และผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของธุรกิจ SMEs ครอบคลุมทุกจังหวัดของการศึกษาครั้งนี้ และกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากกิจการที่จดทะเบียนในรูปของนิติบุคคลที่เป็นบริษัทจำกัด และห้างหุ้นส่วน จำกัด เท่านั้น โดยผู้วิจัยได้กำหนดให้ผู้บริหารของสถานประกอบการเป็นตัวแทนผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามทั้งหมดถูกส่งทางไปรษณีย์ ปรากฏว่ามีจำนวนแบบสอบถามตอบกลับที่สมบูรณ์และครบถ้วนจำนวน 312 ฉบับ คิดเป็นอัตราการตอบกลับ (Response Rate) ร้อยละ 78.00 ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker, D. A., Kumar, V., and Day, G. S. (Aaker, D. A. et al., 2001) ที่ได้นำเสนอว่าการส่งแบบสอบถามต้องมีอัตราการตอบกลับอย่างน้อยร้อยละ 20 จึงเป็นที่ยอมรับได้ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลเพื่อป้องกันปัญหา Non-Response Bias ด้วยการคำนวณเปรียบเทียบแบบ First Wave และ Second Wave (Armstrong, S. J. and Overton, T. S., 1977) โดยใช้ค่าสถิติ t-test พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นแสดงว่างานวิจัยนี้ไม่มีปัญหา Non-Response Bias ในการศึกษา

2. การวัดคุณลักษณะของตัวแปร

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวกับตัวแปรที่ศึกษา โดยแบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นการสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามเช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่งงานในปัจจุบัน

ส่วนที่ 2 เป็นการสอบถามข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ โดยถามครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับประเภทของกิจการ รูปแบบในการประกอบธุรกิจ จำนวนพนักงานในกิจการทั้งสิ้น และระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจส่วนที่ 3 - 5 เป็นการสอบถามข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรคุณภาพของรายงานทางการเงิน ตัวแปรประสิทธิภาพการตัดสินใจ และตัวแปรความหลากหลายของสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงาน โดยลักษณะของแบบสอบถามในส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 เป็นแบบตรวจสอบรายการ

(Check List) สำหรับส่วนที่ 3 - 5 เป็นแบบสอบถามลักษณะ Rating Scale โดยสร้างมาตรวัดเป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และมีคำถามในส่วนสุดท้าย เป็นคำถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์และแนวคิดของนักวิชาการและนักวิจัย ดังนี้

(1) ตัวแปรคุณภาพรายงานทางการเงิน ประกอบด้วยข้อคำถาม 26 ข้อ ซึ่งข้อคำถามแสดงถึงความสำคัญของความมีคุณภาพของข้อมูลในรายงานทางการเงินของกิจการจำแนกออกเป็น 6 ตัวแปร คือ 1) ความเชื่อถือได้ ข้อคำถามครอบคลุมเรื่องของการนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้อง มีความครบถ้วน ปราศจากข้อผิดพลาดที่มีสาระสำคัญ ไม่มีการละเว้นรายการหรือปกปิดข้อเท็จจริงใด ๆ เพื่อให้ผลลัพธ์เป็นไปตามที่กำหนด 2) ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ข้อคำถามครอบคลุมเรื่องของการนำเสนอข้อมูลในรายงานการเงินที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ใช้ข้อมูล โดยข้อมูลที่เสนอนั้นจะช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถยืนยันผลในอดีตหรือคาดคะเนผลของเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ 3) การเปรียบเทียบกันได้ ข้อคำถามครอบคลุมการนำเสนอรายงานทางการเงินของกิจการที่สามารถเปรียบเทียบกันได้ในระหว่างงวดบัญชี 4) การสามารถยืนยันความถูกต้องได้ ข้อคำถามครอบคลุมเรื่องที่ยกการนำเสนอข้อมูลในรายงานการเงินอย่างถูกต้องตามข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือตามที่ควรจะเป็นอย่างเหมาะสม และได้รับการยอมรับจากผู้ให้ข้อมูล 5) การทันต่อเวลา ข้อคำถามจะครอบคลุมในเรื่อง การนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจให้ผู้ให้ได้รับก่อนการตัดสินใจ หรือได้รับทันเวลาที่เกิดขึ้นและ 6) ความเข้าใจได้ ข้อคำถามครอบคลุมในประเด็นเรื่องข้อมูลในงบการเงินที่ต้องถูกนำเสนออย่างกระชับและชัดเจน เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถเข้าใจในข้อมูลที่ถูกนำเสนอได้โดยง่าย

(2) ตัวแปรประสิทธิภาพการตัดสินใจ ประกอบด้วย ข้อคำถาม 15 ข้อ ซึ่งข้อคำถามแสดงถึงวิธีปฏิบัติของผู้บริหาร โดยถามครอบคลุมและมุ่งเน้นที่องค์ประกอบของประสิทธิภาพการตัดสินใจ 4 ลักษณะ คือ 1) ความรวดเร็วทันเหตุการณ์ คำถามจะมุ่งเน้นให้การตัดสินใจทันเวลาต่อสถานการณ์ที่กำลังเผชิญปัญหา หรือช่วงเวลาที่ต้องการทางเลือก 2) การบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดคำถามครอบคลุมการตัดสินใจที่นำไปสู่ผลลัพธ์ที่ถูกต้อง สมบูรณ์และสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ 3) การเกิดประสิทธิผลสูงสุด ข้อคำถามครอบคลุมการตัดสินใจที่ก่อให้เกิดผลดีที่สุดแก่ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย เกิดความคุ้มค่ามากที่สุดจากทางเลือกที่หลากหลาย มุ่งให้เกิดความสมดุลของต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามผลการตัดสินใจและประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติ 4) การยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ข้อคำถามจะครอบคลุมการตัดสินใจที่ได้รับการยอมรับและสนับสนุนจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติทุกฝ่ายในองค์กร

(3) ความหลากหลายของสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย 6 ข้อคำถามที่ครอบคลุมเกี่ยวกับสถานะของสภาพแวดล้อมที่อยู่ล้อมรอบองค์กร ที่สามารถส่งผลกระทบต่อการดำเนินงาน และผลการปฏิบัติงานขององค์กร รวมทั้งส่งผลกระทบต่อการเข้าถึงทรัพยากรที่หายากขององค์กร เช่น วัตถุดิบ คนงานที่มีความเชี่ยวชาญ ข้อมูลข่าวสารที่ใช้ในการปรับปรุงเทคโนโลยี การสนับสนุนจากลูกค้าและผู้มีส่วนร่วมสถาบันการเงิน รวมทั้งคู่แข่งขององค์กร

3. ความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรง

เครื่องมือถูกตรวจสอบคุณภาพด้วยวิธีการทดสอบค่าความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity Index-CVI) และทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้เทคนิควิธีการวัดความสอดคล้องภายในชุดเดียวกัน (Internal ISSN 2672-9342 (Online))

Consistency) ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.706 - 0.890 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (Hair, J. F. et al., 2010) นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถามโดยพิจารณาเลือกใช้ข้อคำถามที่มีค่า Corrected Item-Total Correlation ตั้งแต่ +0.30 ขึ้นไป (บุญใจ, 2550) ผลการทดสอบพบว่าคำถามทุกข้อมีคุณภาพมีความเชื่อถือได้ เป็นไปตามเกณฑ์ สามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อให้ได้ผลตามที่ต้องการได้

4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในงานวิจัยนี้ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม เพื่อเป็นการพิสูจน์ว่าตัวแปรแต่ละคู่มีความสัมพันธ์กันจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และใช้สถิติการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) ในการทดสอบสมมติฐานตามกรอบแนวคิดของงานวิจัย ซึ่งสามารถเขียนความสัมพันธ์ในรูปแบบการที่ (1) - (2)

$$DME = \beta_{01} + \beta_1 Rely + \beta_2 Relev + \beta_3 Compar + \beta_4 Verify + \beta_5 Time + \beta_6 UnderS + \varepsilon \quad (1)$$

$$DME = \beta_{02} + \beta_7 FRQ + \beta_8 EnM + \beta_9 FRQ * EnM + \varepsilon \quad (2)$$

โดยที่

<i>DME</i>	หมายถึง	ประสิทธิภาพการตัดสินใจ
<i>FRQ</i>	หมายถึง	คุณภาพรายงานทางการเงิน
<i>Rely</i>	หมายถึง	ความเชื่อถือได้
<i>Relev</i>	หมายถึง	ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ
<i>Compar</i>	หมายถึง	การเปรียบเทียบกันได้
<i>Verify</i>	หมายถึง	การยืนยันความถูกต้องได้
<i>Time</i>	หมายถึง	การทันต่อเวลา
<i>UnderS</i>	หมายถึง	ความเข้าใจได้
<i>EnM</i>	คือ	ความหลากหลายของสภาพแวดล้อม
ε	หมายถึง	ความคลาดเคลื่อน

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

จากตารางที่ 1 พบว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กันโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (0.448 - 0.668) ดังนั้นเพื่อป้องกันการเกิดปัญหาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่มากเกินไป (Multicollinearity) ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบโดยใช้ค่า VIF ผลการทดสอบพบว่าค่า VIF มีค่าอยู่ระหว่าง 1.737 - 2.531 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าความสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรอิสระไม่ก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity (กัลยา และ จุฑา, 2558)

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของตัวแปรคุณภาพรายงานทางการเงิน และตัวแปรความหลากหลายของสภาพแวดล้อม และประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารธุรกิจ SMEs ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

	Rely	Relev	Compar	Verify	TimeliN	UnderS	EnM	DME	VIF
Rely	1.000								1.995
Relev	0.580**	1.000							2.201
Compar	0.511**	0.593**	1.000						1.914
Verify	0.585**	0.637**	0.588**	1.000					2.340
TimeliN	0.448**	0.547**	0.535**	0.563**	1.000				1.737
UnderS	0.659**	0.628**	0.585**	0.668**	0.553**	1.000			2.531
EnM	0.479**	0.540**	0.577**	0.595**	0.560**	0.544**	1.000		
DME	0.509**	0.605**	0.627**	0.614**	0.598**	0.610**	0.648**	1.000	

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณสำหรับคุณภาพของรายงานทางการเงินตาม TFRS for NPAEs มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารธุรกิจ SMEs ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คุณภาพของ รายงานทางการเงินตาม TFRS for NPAEs	ประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหาร SMEs สัมประสิทธิ์ การถดถอย (β)	ความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน (S.D.)	t	p-value
ความเชื่อถือได้	0.002	0.037	0.031	0.975
ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ	0.234	0.051	3.615	0.000***
การเปรียบเทียบกันได้	0.226	0.040	4.019	0.000***
การยืนยันความถูกต้องได้	0.153	0.045	2.469	0.014**
การทันต่อเวลา	0.169	0.038	3.150	0.002***
ความเข้าใจได้	0.055	0.045	0.868	0.386

$R^2 = 0.447$; Adjusted $R^2 = 0.435$

จากคุณลักษณะของคุณภาพรายงานการเงิน 6 คุณลักษณะ พบว่ามี 4 คุณลักษณะที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจของผู้บริหารธุรกิจ SMEs ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ คุณลักษณะด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านการเปรียบเทียบกันได้ ด้านการยืนยันความถูกต้องได้ และด้านการทันต่อเวลา ทั้งนี้เนื่องจากว่าผู้บริหารธุรกิจ SMEs ให้ความสำคัญกับข้อมูลในการรายงานทางการเงิน และเชื่อว่าข้อมูลที่เปิดเผยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้เพื่อการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการกำหนดลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงิน ที่สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ได้กำหนดไว้ในกรอบแนวคิดทางการบัญชี (ปรับปรุง 2558) ว่าลักษณะเชิงคุณภาพของรายงานการเงิน จะทำให้ข้อมูลนั้นมีประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงิน ต้องประกอบด้วย คุณลักษณะพื้นฐาน 2 ประการ ได้แก่ ความเชื่อถือได้ และ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ

และควรมีคุณภาพเสริมของข้อมูลเพื่อช่วยสนับสนุนผลการตัดสินใจให้ผู้ใช้งบการเงิน ทั้งการเปรียบเทียบกันได้ และการยืนยันความถูกต้องได้ ผลการศึกษาที่ได้สอดคล้องกับการศึกษาของ ณัฐวุฒิ ตันติเศรษฐ (ณัฐวุฒิ, 2558) ที่พบว่าองค์ประกอบคุณภาพรายงานทางการเงินด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านการทันต่อเวลา และด้านการเปรียบเทียบกันได้ มีผลต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้ใช้รายงานการเงิน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย นอกจากนี้ผลการศึกษาที่ได้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ ดารณี เอื้อชนะจิต (ดารณี, 2551) ที่พบว่าคุณลักษณะของคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และด้านการเปรียบเทียบกันได้ มีผลกระทบต่อการตัดสินใจของผู้บริหารธุรกิจ SMEs เช่นกัน นอกจากนี้ และงานวิจัยของ ศิริลักษณ์ แซ่ฮุ้น (ศิริลักษณ์, 2552) ศึกษาเกี่ยวกับบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ พบว่าบริษัทได้รับผลกระทบทางบวกของคุณภาพข้อมูลทางการเงินจากการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ทั้งในด้านความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเชื่อถือได้ และการเปรียบเทียบกันได้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า บริษัทในตลาดหลักทรัพย์ต้องการจัดทำบัญชีที่สามารถรายงานข้อมูลทางการเงิน ได้อย่างมีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ข้อมูลในรายงานการเงิน

จากผลการศึกษาไม่พบความสัมพันธ์ของคุณลักษณะความมีคุณภาพของรายงานการเงิน ด้านความเชื่อถือได้ และความเข้าใจได้ที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจ อาจเนื่องจากการเก็บข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้บริหารธุรกิจ SMEs ซึ่งเป็นกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งอาจไม่ให้ความสำคัญในการทำความเข้าใจในข้อมูลในรายงานการเงิน ประกอบกับการทำความเข้าใจของข้อมูลในรายงานทางการเงินอาจเข้าใจยาก ซึ่งผู้ใช้ข้อมูลต้องมีความรู้พื้นฐานหรือความรู้เฉพาะด้านทางการเงินเพียงพอในการทำความเข้าใจ และประกอบกับผลที่ได้สะท้อนให้เห็นว่า ข้อมูลทางการเงินในรายงานขาดความน่าเชื่อถือในการจัดทำ ส่งผลให้ลักษณะคุณภาพในด้านความเชื่อถือได้ และความเข้าใจได้ ไม่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารสอดคล้องกับการศึกษาของ ณัฐวุฒิ ตันติเศรษฐ (ณัฐวุฒิ, 2558) ที่ไม่พบความสัมพันธ์ของคุณลักษณะของคุณภาพทางการเงินในด้านการเข้าใจได้ และด้านการพิสูจน์ยืนยันได้ว่ามีผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการตัดสินใจได้ของบริษัท ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สอดคล้องกับการศึกษาของ ดารณี เอื้อชนะจิต (ดารณี, 2551) ซึ่งทำการเก็บข้อมูลกับผู้บริหารธุรกิจ SMEs และไม่พบความสัมพันธ์ของคุณลักษณะของความมีคุณภาพของรายงานการเงินด้านความเชื่อถือได้ และความเข้าใจได้ เช่นกัน

จากการศึกษาความหลากหลายของสภาพแวดล้อม พบว่าส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่าง TFRS for NPAEs และประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารธุรกิจ SMEs อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั้นย่อมแสดงว่าสภาวะของสภาพแวดล้อมที่อยู่ล้อมรอบองค์กร ส่งผลรบกวนต่อการดำเนินงาน และผลการปฏิบัติงานขององค์กรไม่ว่าจะเป็นการเข้าถึงทรัพยากรขององค์กร เช่น วัตถุดิบ คนงานที่มีความเชี่ยวชาญ ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งเทคโนโลยี การสนับสนุนจากลูกค้าและผู้มีส่วนร่วม สถาบันการเงิน และคู่แข่ง ทำให้ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารในองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารในกิจการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ต้องเผชิญกับสภาพแวดล้อมที่ไม่แน่นอนในการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีสถานการณ์ที่ว่า ผู้บริหารจะต้องพยายามวิเคราะห์สถานการณ์ให้ดีที่สุด เนื่องจากแต่ละสถานการณ์ที่เกิดขึ้นมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบต่าง ๆ ขององค์การที่มีปฏิสัมพันธ์และเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อม หรือปัจจัยภายนอก สอดคล้องกับการศึกษาของ Goll, I. and Rasheed, A. A. (Goll, I. and Rasheed, A. A., 2004) ที่พบว่าความหลากหลายของสภาพแวดล้อม (Environmental Munificence)

เป็นตัวแปรที่สำคัญในการกระตุ้น (Moderator) การตัดสินใจอย่างเป็นเหตุเป็นผลของผู้บริหารกับผลการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งผลที่ได้ยังสอดคล้องกับงานของ วราภรณ์ นาคใหม่ และสมยศ อวเกียรติ (วราภรณ์ และสมยศ, 2558) ซึ่งพบว่าผลกระทบของสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร มีผลต่อการประยุกต์ใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของผู้บริหารในการดำเนินธุรกิจ โดยหน้าที่หลักของผู้บริหาร คือการตัดสินใจจากทางเลือกที่มีเพื่อนำองค์กรไปสู่เป้าหมายที่กำหนดภายใต้ข้อมูลที่ถูกต้อง ดังนั้น ข้อมูลคุณภาพของรายงานการเงินจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การตัดสินใจของผู้บริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่หลากหลายที่เกิดขึ้น

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณสำหรับสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพรายงานทางการเงินตาม TFRS for NPAs และประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารธุรกิจ SMEs ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตัวแปรในการวิเคราะห์	ประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหาร SMEs		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย (β)	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (S.D.)		
คุณภาพรายงานทางการเงิน (FRQ)	-0.213	0.320	-0.610	0.542
ความหลากหลายของสภาพแวดล้อม (EnM)	-0.543	0.318	-1.483	0.139
FRQ_EnM	1.336	0.076	2.111	0.036**

$R^2 = 0.458$; Adjusted $R^2 = 0.452$

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่าคุณภาพของรายงานทางการเงิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณลักษณะความมีคุณภาพของรายงานทางการเงินด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance) การเปรียบเทียบกันได้ (Comparability) และการนำเสนอข้อมูลอย่างทันต่อเวลา (Timeliness) เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหาร ดังนั้น การจัดทำรายงานทางการเงินควรมุ่งเน้นความมีคุณภาพของรายงานทางการเงินใน 3 ด้านนี้อย่างชัดเจน

2. จากผลการวิจัยพบว่าความหลากหลายของสภาพแวดล้อมมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของรายงานทางการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหาร ดังนั้นเพื่อประสิทธิภาพสูงสุดในการตัดสินใจ ผู้บริหารควรให้ความสนใจ และคำนึงถึงผลกระทบของสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่าคุณลักษณะพื้นฐาน 4 คุณลักษณะของข้อมูลทางการเงิน ได้แก่ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านคุณลักษณะการเปรียบเทียบกันได้ ด้านการยืนยันความถูกต้อง และด้านการทันต่อเวลา

ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร และนอกจากนี้ยังพบว่าความหลากหลายของสภาพแวดล้อมส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพรายงานทางการเงินตาม TFRS for NPAEs และประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารธุรกิจ SMEs ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลวิจัยที่ได้จะให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารของกิจการ SMEs ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้การจัดทำรายงานการเงินมีคุณภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจอันจะนำไปสู่ประโยชน์โดยรวมขององค์กร รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานกำกับดูแล เช่น สภาวิชาชีพฯ เพื่อให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์สำหรับผู้ใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินต่อไป

References

- กรัณท์รัตน์ บุญญวัฒน์ และศักดา มาฉวนพัฒน์. (2554). โครงสร้างการถือหุ้นและคุณภาพของรายการทางการเงิน. วารสารนักบริหาร. ปีที่ 31, ฉบับที่ 2, หน้า 152-158
- กัลยา วานิชย์บัญชา และฐิตา วานิชย์บัญชา. (2558). การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. (พิมพ์ครั้งที่ 27). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สามลดา
- ณัฐภูมิ ตันติเศรษฐ. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงินและประสิทธิภาพในการตัดสินใจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทรวิโรฒ. ปีที่ 6, ฉบับที่ 2, หน้า 20-35
- ดารณี เอื้อชนะจิต. (2551). ผลกระทบของคุณภาพข้อมูลทางบัญชี และลักษณะองค์กรธุรกิจที่มีต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. รายงานผลการวิจัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- บุญใจ ศรีสถิตยน์รากร. (2553). เรียบเรียงวิธีการวิจัย : แนวทางปฏิบัติสู่ความสำเร็จ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ยูแอนด์ไออินเตอร์มีเดีย จำกัด
- ประกาศสภาวิชาชีพบัญชี. (2558, 6, พฤษภาคม). ราชกิจจานุเบกษา. ตอนพิเศษ 286 ง. หน้า 1-34
- พัชริน วิเศษประสิทธิ์, จุลสุชา ศิริสม และเดช กาญจนางกูร. (2553). ผลกระทบของความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการเงินที่มีต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของธุรกิจ SMEs ในภาคเหนือ. วารสารการบัญชีและการจัดการ. ปีที่ 2, ฉบับที่ 1, หน้า 35-45
- วรารณ นาคใหม่ และสมยศ อวเกียรติ. (2558). การประยุกต์ใช้การบัญชีบริหารที่มีต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลาง. วารสารวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย. ปีที่ 7, ฉบับที่ 1, หน้า 39-53
- ศิริลักษณ์ แซ่ฮุ้น. (2552). ผลกระทบของประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีที่มีต่อคุณภาพข้อมูลทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2556). มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ. เข้าถึงเมื่อ (28 พฤษภาคม 2556). เข้าถึงได้จาก (http://fap.or.th.a33.readyplanet.net/images/column_1359010309/NPAE_web_060554.pdf)
- สมยศ นาวิการ. (2550). การบริหาร. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ : บรรณกิจ 1991
- สมาคมผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทย. (2560). SMEs หัวใจที่แท้จริงของเศรษฐกิจไทย. เข้าถึงเมื่อ (8 สิงหาคม 2562). เข้าถึงได้จาก (<https://www.tasme.or.th/article/822>)

- สุวดี สัตยารักษ์วิทย์ และอัญชลี พิพัฒน์เสรีบุญ. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างการทำกับดูแลกิจการและระยะเวลาที่ใช้ในการออกรายงานการสอบบัญชี. วารสารวิชาชีพบัญชี. ปีที่ 8, ฉบับที่ 22, หน้า 65-81
- สายฝน วิสัย, สมใจ บุญมีนไวย และพรพิมล อิจูรัตน์. (2558). คุณภาพข้อมูลทางบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. วารสารชุมชนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. ปีที่9, ฉบับที่ 2, หน้า 19-27
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2560). บทสรุปผู้บริหาร : รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2560. เข้าถึงเมื่อ (20 กรกฎาคม 2562). เข้าถึงได้จาก ([http://2_Executive_summary_Th_1%20\(2\).pdf](http://2_Executive_summary_Th_1%20(2).pdf))
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2555). บทสรุปผู้บริหาร : โครงการสำรวจข้อมูลเชิงลึกในพื้นที่ 55 จังหวัด. เข้าถึงเมื่อ (20 สิงหาคม 2556). เข้าถึงได้จาก (<http://119.63.93.73/smebiweb/img/doc02.pdf>)
- Aaker, D. A., Kumar, V., and Day, G. S. (2001). **Marketing Research**. 7th edition. N. Y. : John Wiley and Son Inc:
- Anderson, S. W. and Lanen, W. N. (1999). Economic Transition, Strategy and the Evolution of Management Accounting Practices: The Case of India. **Accounting, Organizations and Society**. Vol. 24, Issue 5-6, pp. 379-412. DOI: 10.1016/S0361-3682(97)00060-3
- Armstrong, S. J. and Overton, T. S. (1977). Estimating Nonresponse Bias in Mail Surveys. **Journal of Marketing Research**. Vol. 14, Issue 3, pp. 396-402
- Goll, I. and Rasheed, A. A. (2004). The Moderating Effect of Environmental Munificence and Dynamism on the Relationship Between Discretionary Social Responsibility and Firm Performance. **Journal of Business Ethics**. Vol. 49, Issue 1, pp 4-54
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., and Anderson, R. E. (2010). **Multivariate Data Analysis**. 7th Edition. N. J. : Prentice Hall. Upper Saddle River
- Tang, J. (2008). Environmental Munificence for Entrepreneurs: Entrepreneurial Alertness and Commitment. **International Journal of Entrepreneurial Behaviour and Research**. Vol. 4, pp. 128-151. DOI: 10.1108/13552550810874664
- Lawrence, P. R. and Lorsch, J. W. (1967). Differentiation and Integration in Complex Organizations. **Administrative Science Quarterly**. Vol. 12, pp. 1-4. DOI: 10.2307/2391211
- Punchaporn, S., Ussahawanitchakit, P., and Boonlua, S. (2013). Internal Audit Proficiency and Firm Goal Achievement: An Empirical Investigation of Thai-Listed Firms. **International Journal of Business Research**. Vol. 13, Issue 2, pp. 111-136. DOI: 10.18374/IJBR-13-2.9
- Robert H. L. (2002). **Strategic Reward Management : Design, Implementation and Evaluation**. USA : Age Publishing Inc.
- Simon, H. A. (1997). **Administrative Behavior : a Study of Decision-Making Processes in Administrative Organizations**. 4th editions. N. Y. : Free Press
- Yamane, T. (1973). **Statistics an Introductory Analysis**. 3rd Edition. N. Y. : Harper & Row